

## **Kuntalaisaloite: Liikuntapaikkamaksujen poistaminen raahelaisilta junioriurheiluseuroilta pilotointihankkeena**

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 162

Valmistelija

Liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojala

Aloite luotu kuntalaisaloite.fi-palveluun 21.1.2025

Aloitteen julkaisupäivämäärä 21.1.2025

Eesitys

Ehdotamme, että Raahen kaupunki käynnistää kolmen vuoden mittaisen pilotointihankkeen, jossa liikuntapaikkamaksut poistetaan kaikilta Raahessa toimivilta junioriurheiluseuroilta.

Hankkeen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa, tehdä harrastamisesta edullisempaa perheille sekä vahvistaa Raahen houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Perustelut

Laajemmat liikuntamahdollisuudet lapsille ja nuorille

Liikuntapaikkamaksujen poistaminen madaltaa kynnystä osallistua urheiluseurojen toimintaan, mikä parantaa lasten ja nuorten fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Seurat voivat käyttää säästävät varat esimerkiksi valmennuksen kehittämiseen, harrastusvälineisiin tai uusien toimintamuotojen järjestämiseen, mikä houkuttelee lisää harrastajia.

Harrastamisen edullisuus

Perheiden taloudellinen tilanne ei saa olla este lasten ja nuorten harrastamiselle. Liikuntapaikkamaksujen poistaminen mahdollistaa edullisemmat jäsenmaksut, mikä tukee erityisesti pienituloisten perheiden lapsia. Edullisemmat harrastuskustannukset kannustavat myös useampia lapsia ja nuoria pysymään mukana urheilutoiminnassa pidempään.

Positiiviset vaikutukset edustusseuroille

Vahvempi juniorityö lisää pitkäjänteisen seuratoiminnan edellytyksiä ja vahvistaa Raahen edustusseurojen kilpailukykyä. Kun junioritoiminta houkuttelee enemmän harrastajia, se luo perustan laadukkaalle pelaajakehitykselle. Tämä vahvistaa edustusseurojen toimintaa, parantaa

Raahen näkyvyyttä urheilukaupunkina ja voi tuoda positiivista julkisuutta sekä taloudellista hyötyä esimerkiksi ottelutapahtumien kautta.

#### Vaikutukset muuttotappioon

Raahen kaupungin houkuttelevuus asuinpaikkana lisääntyy, kun se tunnetaan lapsiystävällisenä ja harrastusmahdollisuuksia tukevana paikkakuntana. Perheille tarjottavat edulliset harrastusmahdollisuudet voivat vaikuttaa positiivisesti muuttoliikkeeseen ja auttaa hillitsemään muuttotappiota.

#### Pieni kulu suhteessa positiivisiin vaikutuksiin

Liikuntapaikkamaksujen poistamisen taloudellinen vaikutus kaupungin budjettiin on pieni verrattuna siitä saataviin hyötyihin, kuten lasten ja nuorten hyvinvoinnin paranemiseen, perheiden taloudellisen taakan kevenemiseen ja muuttotappion hillitsemiseen. Lisäksi vahvemmat urheiluseurat tuovat pitkällä aikavälillä lisäarvoa kaupungille.

#### Pilotointihanke

Pilotointihankkeen kesto on kolme vuotta, minkä aikana seurojen tulee raportoida säännöllisesti harrastajamäärien kehityksestä ja hankkeen vaikutuksista toimintaansa. Kolmen vuoden jälkeen hankkeen tulokset arvioidaan ja päätetään sen mahdollisesta jatkamisesta.

#### Loppupäätelmä

Esitämme, että Raahen kaupunki ottaa käyttöön liikuntapaikkamaksujen poistamisen junioriurheiluseuroilta kolmen vuoden pilotointihankkeena. Tämä aloite on merkittävä askel kohti tasa-arvoisempaa ja lapsiystävällisempää kaupunkia, jossa lasten ja nuorten liikuntaa sekä hyvinvointia tuetaan konkreettisoin toimin. Lisäksi aloite vahvistaa edustusseurojen toimintaa ja Raahen asemaa aktiivisena urheilukaupunkina.

#### Liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojalan vastaus 15.4.2025:

Kuntalaisaloitteessa esitetään liikuntapaikkamaksujen poistamista raahelaisilta junioriurheiluseuroilta kolmen vuoden pilottihankkeena. Raahen kaupungissa juniorijoukkueille maksuttomia liikuntavuoroja on tällä hetkellä nurmikentillä, tekonurmikentillä, hiekkakentillä ja koulujen yhteydessä olevissa liikuntasaleissa.

Kuntalaisaloitteessa tarkoitettu maksuttomuus koskisi jäähallia, ylipainehalli Arina Areenaa, liikuntahallia ja Urheilutalo Raahelaa.

Liikuntapaikkamaksuista saatavat tulot ovat vuositasolla noin 120 000 €, jolloin kolmessa vuodessa maksuista kertyy noin 360 000 €.

Liikuntapaikkamaksuilla pyritään kattamaan tiloista syntyviä kustannuksia vuosittain. Jäähalli ja Arina Areena ovat energiakustannuksiltaan Kuntokeidas Vesipekan ohella liikuntapalveluiden suurimpia menoeriä. 120 000 € liikuntapaikkamaksuista näiden osuus on 87,8 % jakautuen junioreiden ja aikuisurheilijoiden kesken.

Liikuntapaikkamaksujen tarkemmassa tarkastelussa raahelaisen lapsen liikuntapaikkamaksujen kuukausittainen osuus harrastajaa kohden on noin 1–7 €/kk (liikuntahalli ja Urheilutalo Raahela). Vastaavasti kalleimmissa liikuntapaikoissa (jäähalli ja Arina Areena) lapsen osuus kuukaudessa liikuntapaikkamaksuina on noin 5–40 €/kk, josta keskiarvo on noin 10,50 €/harrastaja/kk. Tausta-aineistona on käytetty liikuntapaikkamaksuista saatuja raportteja ja lajiliittojen pelipasseista saatuja jäsenmääriä sekä seurojen itsensä ilmoittamia jäsenmääriä.

Joissakin maamme kunnissa, kuten esimerkiksi Oulussa, alle 18-vuotiaille maksuttomia liikuntapaikkoja on tarjolla. Kuntalaisaloitteen ja laskelmien mukaan maksuttomuus madaltaisi erityisesti joukkueurheilun harrastamisen kynnystä. Se myös mahdollistaisi sen, että seurat voisivat panostaa liikuntapaikkamaksuissa säästyneitä varoja muun muassa kouluttamiseen, seuraresurssin palkkaamiseen tai tukijärjestelmien kehittämiseen.

Raahen kaupungin taloudellinen tilanne on ollut haastava viime vuosina: kaupungin velkamäärä ylittää kuntien keskiarvon. Asiaa laajasti tarkasteltaessa täytyy pitää mielessä taloudellinen näkökulma, mikäli vuosibudjetista katoaisi 120 000 €/v pilottihankkeen kolmen vuoden keston ajan.

Liikuntatoiminnan avustusmäärärahat ovat olleet lähes muuttumattomat vuodesta 2015 alkaen, mutta tilastokeskuksen mukaan kuluttajaindeksi on noussut vuodesta 2015 vuoteen 2025 yhteensä 23 %. Vastaavasti Raahen kaupungin asukasmäärään suhteutettuna suoraa tukea liikuntaseuroille myönnetään suhteellisen vähän, kun tarkasteluun otetaan muut samankokoiset kunnat (lähde: kuntaliike.fi verkosto). Liikkumisohjelman toimenpiteenä on avustusjärjestelmän uudistaminen, jossa erilaisia tukimuotoja kalleimpiin liikuntatiloihin voisi olla mahdollista järjestää. Tämä vaatisi avustusmäärärahojen lisäämisen ja erillisiä päätöksiä.

Kokonaisuudesta on käyty yleiskeskustelua raahelaisten urheiluseurojen kanssa seuratapaamisessa 11.3.2025 ja rakennetun ympäristön lautakunnan kokouksessa 9.4.2025. Lisäksi urheiluseuroilla on ollut mahdollisuus antaa lausunto asiasta. Yksi liikuntaseura antoi lausunnon.

Siinä sanotaan, että liikuntapaikkamaksuista muodostuvat säästöt käytettäisiin seuraresurssin palkkaamiseen.

Yhteenvedona keskusteluiden pohjalta nähdään, että asia vaatii isomman strategisen päätöksen. Uusi kaupunginvaltuusto aloittaa toimikautensa 1.6.2025. Kuntalain 37 § mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Esitän, että asia otetaan tarkempaan käsittelyyn tulevan kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä ja asiasta tehdään päätös siinä kohtaa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan kuntalaisaloitteeseen liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojalan valmisteleva vastaus.

Saatetaan vastaus aloitteen tekijälle tiedoksi.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.

Kaupunginvaltuusto 26.05.2025 § 67

102/00.01.05/2025

Päätösesitys Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle:

Annetaan kuntalaisaloitteeseen liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojalan valmisteleva vastaus.

Saatetaan vastaus aloitteen tekijälle tiedoksi.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.